

Existence

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

**OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost**

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Veronika Berecková

KFI/FIL1

Logika: systémový rámec rozvoje oboru v ČR a koncepce logických propedeutik pro mezioborová studia (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/28.0216, OPVK)

- *Co existuje?*
 - obecně metafyzická otázka
- *Co je existence?*
 - otázka filosofické logiky

Povaha výrazu „existence“

- 1) Je pojem existence stejného druhu jako třeba pojem reziivosti?
 - *Vyjadřuje výraz „existuje“ vlastnost individuí?*
- 2) Jak můžeme vyjádřit, že něco neexistuje?
 - *Co vlastně tvrdíme, když říkáme, že to a to neexistuje?*

Povaha výrazu „existence“ 1)

- (A) *Eiffelova věž existuje.*

X

- (B) *Eiffelova věž koroduje.*
 - (B) informativní, empirické, netriviální
 - (A) informativní? empirické? netriviální?

Bud' je existence vlastností individuí, a pak jsou tvrzení o existenci věcí triviální, bezobsažná. Anebo mohou být tvrzení o existenci informativní, a pak není existence vlastností individuí.

Povaha výrazu „existence“

1) – řešení podle Meinonga

- Pojetí existence jako vlastnosti individuí
– dva druhy objektů

neexistující objekty

$\exists x(\textit{být-hora}(x) \ \& \ \textit{být-zlatý}(x))$

Existuje zlatá hora.

existující objekty

$\exists x(\textit{být-věž}(x) \ \& \ \textit{být-Eiffelova}(x) \ \& \ \textit{být-reálně-existující}(x))$

Existuje Eiffelova věž.

Psychologické pojetí logiky

Povaha výrazu „existence“

1) – řešení podle Frega

- Pojetí existence jako **vlastnosti, která není vlastností individuí**
 - existence je vlastností pojmu
 - smysl (mají „existující“ i „neexistující“ pojmy)
 - význam (mají jen „existující“ pojmy)
 - pojem *Eiffelova věž* má smysl i význam
 - pojem *zlatá hora* má pouze smysl

Povaha výrazu „existence“

1) – řešení podle Frega

- × *Pegas existuje*
- ✓ *Okřídlení koně existují.*

Platonistické pojetí logiky

Povaha výrazu „existence“

1) – řešení podle Russella

- Pojetí existence jako **vlastnosti, která není vlastností individuí**
 - existence je vlastností propozičních funkcí
 - např. *Existuje zlatá hora* znamená, že propoziční funkce *být zlatá hora* je splňována alespoň jedním objektem

Propoziční fce
obsahují proměnné
jsou to jazykové výrazy

Povaha výrazu „existence“

1) – řešení podle Russella

✓ *Okřídlený kůň létá.* $\exists x(\mathbf{být-okřídlený-kůň}(x) \ \& \ \mathbf{létat}(x))$

× *Existuje okřídlený kůň.* $\exists x, \mathbf{být- okřídlený- kůň}(x)$

Povaha výrazu „existence“

- 1) Je pojem existence stejného druhu jako třeba pojem rezivosti?
 - *Vyjadřuje výraz „existuje“ vlastnost individuí?*
- 2) Jak můžeme vyjádřit, že něco neexistuje?
 - *Co vlastně tvrdíme, když říkáme, že to a to neexistuje?*

Povaha výrazu „existence“ 2) - řešení

1. V tvrzení typu „*Pegas* neexistuje“, můžeme jméno *Pegas* nahradit odpovídající určitou deskripcí podle Russellovy teorie.
2. tudíž Logická forma tvrzení *Pegas* neexistuje vypadá takto: $\sim \exists x(Fx \ \& \ \forall y(Fy \rightarrow y = x))$,
kde *F* je vlastnost *být okřídleným koněm*, což *Pegase* jednoznačně určuje. Tvrzení takové formy je smysluplné: je prostě tvrzením o tom, že žádný jedinečný objekt nesplňuje podmínku *F*

Povaha výrazu „existence“

2) - řešení

3. tudíž Tvrzení *Pegas neexistuje* může být pravdivé, neboť jeho logická forma není logickou kontradikcí.

4. tudíž Tvrzení o neexistenci jsou smysluplná a nejsou kontradiktorická.